

275500 - Kur'ân-ı Kerim'in bazı sureleriyle alay ve maskara içeren espri ve şakalardan sakındırmak.

Soru

Maalesef WhatsApp üzerinden bana şu şekilde bir mesaj geldi: "Serseri bir oruçluya sorulmuş senin gönlüne en yakın Kur'ân sureleri hangileridir? O da şöyle cevap vermiş: Maide (sofra), Duhan (duman-sigara), Nisa (kadın).!!!" Lütfen bu tür esprilerin hükmünü açıklayınız.

Detaylı cevap

Söylenen söz çok büyük bir günah ve Allah'ın kelamıyla alay etmektir. En üstün kitap olan Kur'ân'la alay eden kafir olup çok çetin azapla tehdit edilmiştir, nitekim yüce Allah şöyle buyurmaktadır: "Münafıklar, kalplerinde olan şeyleri, yüzlerine karşı açıkça haber verecek bir sûrenin üzerlerine indirilmesinden çekinirler. De ki: "Siz alay ede durun! Allah, çekindiğiniz o şeyi ortaya çıkaracaktır." "Şâyet kendilerine (niçin alay ettiklerini) sorsan, "Biz sadece lâfa dalmıştık ve aramızda eğleniyorduk", derler. De ki: "Allah'la, O'nun âyetleriyle ve peygamberiyle mi eğleniyordunuz?"^[1]

Böyle bir yanlışa ancak Allah'ın sınırlarını çiğneyen sefihler cüret edebilir, onlar haklarında ayet indirilen kişiler gibi şaka yaptıklarını ve vakit geçirdiklerini iddia ederler.

Sa'd , Zeyd bin Eslem Radiyallahu anhu nun şöyle dediğini rivayet eder: Munafıklardan bir adam Avf bin Malik'e Tebuk savaşında şöyle söyler: şu kurralarımız aramızda en iştahlı kişiler, en yalancı sözlüler ve savaşta en korkak olanlarımızdır?! Avf bin Malik: sen yalan söyledin ancak sen münafıksın, bu durumu Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem'e haber verecem, Avf Radiyallahu anhu peygambere haber vermek üzere gittiğinde baktı ki Kur'an ondan önce inmiş. Zeyd: Abdullah bin Ömer Radiyallahu anhu şöyle dedi: ona bir baktım ki Rasulullah'ın devesine tutunmuş, ayakları taşlara çarptığı vaziyette Rasulullah'a : "Biz sadece lâfa dalmıştık ve aramızda eğleniyorduk"^[2] diye yalvarıyordu. Rasulullah sallallahu

aleyhi vesellem ona şöyle cevap veriyordu: “Allah’la, O’nun âyetleriyle ve peygamberiyle mi eğleniyordunuz?”^[3] ve başka da bir şey demiyordu. [4]

Ebu bekir bin Al arabi Rahimehullah tefsirinde şöyle demiştir: “söyledikleri söz ya ciddi olur veya şaka, her ne şekilde denilmişse o küfürdür. Çünkü küfürle şakalaşmak ta küfürdür. Bu konuda ümmetin arasında ihtilaf yoktur. Gerçeklik hakkın ve ilmin kardeşidir, şaka batıl ve cehaletin kardeşidir”[5]

Söz konusu bu Kur’ân sureleri içinde çok büyük hüküm ve tavsiyeler bulunmaktadır. Sureler oruçluya yasak olan kelimeleri içermesine bakılmaksızın mümin olan kimse onları Allah’ın kelamı olduğu için sever.

Ancak bu çirkin espride Allah’ın kitabına tahrif/değiştirme bulunmaktadır. Zira “Duhan” Allah’ın ayetlerinden bir ayet olup kıyametin alametlerindendir. Haram olan sigara değil. Nitekim yüce Allah şöyle buyurmaktadır: “Göğün açık bir duman getireceği günü bekle. (O duman) insanları bürür. Bu, elem dolu bir azaptır. İnsanlar, “Rabbimiz! Bu azabı bizden kaldır, çünkü biz artık inanıyoruz” derler. Nerede onlarda öğüt almak?! Oysa kendilerine (gerçeği) açıklayan bir peygamber gelmişti.”

Böyle bir mesajı alan kimsenin üzerine vacip olan şey bu konuya sitem etmesidir, gönderen kişiye nasihat etmesi ve tekrar yayınlamamasıdır. Çünkü bu konu Allah’ın kelamıyla alay etmek olup küfürdür.

Yine aynı şekilde bu konuda vacip olan dilin vebalinden sakındırmak çünkü dil sahibini doğu ve batı arasındaki mesafeden uzak bir şekilde ateşe atar.

Ebu Hureyre Radiyallahu anhu’dan rivayet edildiğine göre Rasulullah sallallahu aleyhi vesellem’den şöyle dediğini işitmiştir: “ Kul önemsemeden bir kelime söyler, o kelimeden dolayı doğudan daha uzak bir mesafeden ateşe düşer.”[6]

Bilal bin Haris el Muzeni’den rivayet edildiğine göre Allah Resûlü sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: "sizden biriniz farkına varmadan, Allah’ın hoşnut olduğu bir söz söyler, bu sebeple Allah onun derecesini yükseltir. Yine kul, dikkat etmeden, Allah’ın öfkesini

gerektiren bir söz söyler de, Allah onu, o kelime nedeniyle Allah'ın öfkesine maruz kalır."

[7]Allah bizi korusun.

Bilinmesi gerekir ki; İbn Al Arabi sözünde geçtiği gibi alimlerin ittifakıyla küfürle şakalaşmak küfürdür ve şaka kastıyla söylenmesine bakılmaz.

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi: "Burada üç kademe bulunmaktadır: birinci kademe, konuşma ve sövmeyi kasteder, buda ciddi bir eylem olup İslam düşmanları da bu şekilde yapar.

İkincisi: sövme kastetmeden konuşmayı kasteder ancak sövmeye işaret eder ciddi olmayıp şaka mahiyetinde olur, bununda hükmü birincisiyle aynıdır, kâfir olur çünkü konuşmada alay etme mevcuttur.

Üçüncüsü: ne konuşmayı nede sövmeyi kasteder. Ancak kasıt olmadan dil sürçmesi olup sövme manasına gelen bir şey telaffuz eder, bu durumda sakınca yoktur ve şu ayet indirgenebilir: " Allah, sizi kasıtsız yeminlerinizden dolayı sorumlu tutmaz, fakat sizi kalplerinizin kazandığı (bile bile yaptığınız) yeminlerden sorumlu tutar. Allah, çok bağışlayandır, halîmdir. (Hemen cezalandırmaz, mühlet verir.)^[8] Bu bir insanın konuşma esnasında farkına varmadan vallahi şöyledir vallahi böyle değil, ama yemin etmeyi kast etmeden sözlerine benzer. Böylece kasıt olmadan dil ile söylenenin hükmü yoktur.[9]

En doğrusunu bilen Allah'tır.

[1] Tevbe 64-65

[2] Tevbe 65

[3] Tevbe 64-65

[4] Tabaritefsiri 14/333

[5] 2/543

[6] Buhari 6477- Muslim 2988

[7] Tirmizi, Elbani tashih etmiştir.

[8] Bakara 225

[9] Fetava nurunala darb.